

Exam. Code : 213102
Subject Code: 5063

M.A. Economics 2nd Semester
COMPUTER APPLICATIONS FOR ECONOMISTS
Paper : MAEO-11

Time Allowed—2 Hours] [Maximum Marks—80

Note :— There are **Eight** questions of equal marks. Candidates are required to attempt any **Four** questions.

1. Draw and discuss the block diagram of computer system. Write a note on primary and secondary memory. How the field of education, science and business is affected by the capabilities of computers ?
2. Differentiate the following in brief :
  - (i) Printer vs Plotter
  - (ii) OMR vs OCR
  - (iii) LCD vs LED
  - (iv) Digital vs Hybrid system.
3. Discuss the procedure to convert the decimal number into binary and hexadecimal equivalent. Convert 785926_{10} into the binary and hexadecimal equivalent.
4. Explain the advantages of floating point arithmetic. Discuss the method to perform multiplication and division in case of floating point numbers with the help of an example.

5. Explain the functions of cut, copy and paste in detail in MS Word. Discuss the significance of find and replace option in MS Word. Write a note on header and footer. Differentiate between paste and paste special in MS Word.
6. How can you open an existing worksheet ? Discuss the criteria to insert and delete a worksheet. What are the various printing options available in MS Excel ? Discuss the AutoSum function of MS Excel.
7. Write a program in C to print a given four digit positive integer number in reverse order.
8. What do you mean by array ? Discuss its advantages and types. How would you differentiate between while and do-while loop ? Explain any three string functions in detail.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।

1. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਬਲਾਕ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੋ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਮੈਮੋਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ :
  - (i) ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਬਨਾਮ ਪਲਾਟਰ
  - (ii) OMR ਬਨਾਮ OCR
  - (iii) LCD ਬਨਾਮ LED
  - (iv) ਡਿਜੀਟਲ ਬਨਾਮ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਸਿਸਟਮ।

3. ਦਸ਼ਮਲਵ ਅੰਕ ਨੂੰ ਬਾਈਨਰੀ ਅਤੇ ਹੈਕਸਾਡੈਸੀਮਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 785926_{10} ਨੂੰ ਬਾਈਨਰੀ ਅਤੇ ਹੈਕਸਾਡੈਸੀਮਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲੋ।
4. ਫਲੋਟਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਗਣਿਤ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਫਲੋਟਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਭਾਗ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਐਮਐਸ ਵਰਡ ਵਿੱਚ ਕੱਟ, ਕਾੱਪੀ ਅਤੇ ਪੇਸਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ। ਐਮਐਸ ਵਰਡ ਵਿੱਚ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਫੁੱਟਰ ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। ਐਮਐਸ ਵਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਸਟ ਅਤੇ ਪੇਸਟ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।
6. ਤੁਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਕਸ਼ੀਟ ਕਿਵੇਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਵਰਕਸ਼ੀਟ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਐਮਐਸ ਐਕਸਲ ਵਿੱਚ ਛਪਣ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਕਲਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? ਐਮਐਸ ਐਕਸਲ ਦੇ ਆਟੋਸਮ ਫੰਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਅੰਕ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਨੂੰ ਉਲਟੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਨ ਲਈ C ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਿਖੋ।
8. ਐਰੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਵਾਈਲ ਅਤੇ ਡੂ-ਵਾਈਲ ਲੂਪ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਅੰਤਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ? ਕੋਈ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸਟਰਿੰਗ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।